

החולץ ליבמתו פרק רביעי יבמות מא.

מסורת הש"ס

(א) לעיל יח: מגילה יח:
(ב) [לעיל מ: לקמן מד:]
קדושין מה: (ג) [לעיל יח:
מגילה יח: (ד) לעיל כט:
(ה) [לעיל כח: לקמן קט:
(ו) עירובין מז: (ז) עיר
הושפות לקמן מז: ד"ה ר'
יוסף: (ח) [לעיל ח:
(ט) [לעיל כט: (י) [לקמן
קס: (כ) [ל"ל קאמר לר'
יהודה]

מוסף רש"י

[illegible]

הַךְ דִּאוּלָּא בְּהֵדָה לְבִי דִינָא. כְּשֵׁלָה חוֹלָלָת מוֹלִינָה אַחוּתָה עֹמֶה לְבִי דִינָא וְכִי עֹמֶה לֹא יֵדְעִי הִי מֵיִנְיָהּ יִצְמָתָהּ וְאִיכָּא דְסָבֵר לְרַחֵל חֶלֶץ וְכִי נִסְבֵּי צֶרֶת רַחֵל דְּהֵיִינוּ צֶרֶת קְרוֹבָת חֲלוּתָהּ אַמְרִי צֶרֶת חֲלוּתָהּ נִסְבֵּי לְדִינָהּ סָבְרִי שְׂרַחֵל וְצֶרֶתָה נִשֵּׁי אַחֲיוּ הוּא שְׂהִי חֶלֶץ לְרַחֵל: הָאִי דִלָּא אֻלָּא בְּהֵדָה לְבִי דִינָא. כְּשֵׁהִיבְנָה חוֹלָלָת אֵין צֶרֶתָה הוֹלֶכֶת עִמָּה הַלֵּךְ כִּי נִסְבֵּי אַחוּת צֶרֶת לֹא אַמְרִינָא אַחוּת חֲלוּתָהּ נִסְבֵּי: **מִתְנִי' וְלֹא מִפִּיבְנָם.** דְּהוּא לֵה אַחוּת חֲלוּתָהּ. וּמִיָּהּ מַחֲלִילָה לֹא מִפְּטָרָה דְּמִדְּלֹאֲרִיט' מִמֶּיָּא קָמִיהּ וְאִע"ג לְאֻחוּתָהּ קִיַּמַת לְאֻחוּת חֲלוּתָהּ אֵינִה אֵלָּא מִדְּבִרִי סוֹפְרִים: וְכֵן **הַמְגֵרֶשׁ.** בְּגִמְרָה צִנִּי מֵאִי וְכֵן: **פְּטוּרָה.** אִף מִן הַחֲלִילָה יִצְמָתָה מִשּׁוּם אַחוּת אֵשֶׁה הוּאֵלִי וְאִשְׁתּוּ קִיַּמַת וְאֻחוּת גְּרוּשָׁה מִדְּבִרִי תוֹרָה דְּכִתְבִּי (וְיִקְרָא יֵה) עֲלֵיהּ צִנִּיָּה כֹּל צִנִּיָּהּ יֵה: **שׁוֹמֵר יֵבֶם שְׂקֵדָה.** אֶחָד מִן הָאֲחִין אֵת אַחוּתָהּ לְאַחַר שְׁנִפְלָהּ וְזוּ לְפִינֵיהֶם וְהוֹחֲקָה לְכוּלָּן: **הַמֶּקֶן.** מִלְכָּנוּס דְּקָא פְּגַעַת בְּאֻחוּת זְקוּקָה: **עַד שִׁיעָשָׂה מַעֲשֶׂה.** שִׁינְכָסוּ הָאֲחִין אֶת הַיְבָמָה אִזּוּ יִחַלְלוּ וְתַעֲקֹר יִצְמָתָהּ: **מִמֶּךָ:** אֵימָה הֵיכָנָה יְנַכּוּס אֵת אִשְׁתּוּ. לְדַפְּלִי כִנְסָה וּמִתָּה מוֹתֵר בְּאֻחוּתָהּ: **מִסֵּה הֵיבֶם.** וְלֹא נוֹתֵר לוֹ אֵחַ אֵלָּא זֶה: **וְאֵת אִשְׁתּוּ אַחֲיוּ צִנִּיָּה.** אֶבֶל יְצוּמִי לֹא לְאֻחוּת גְּרוּשָׁתָה הִיא: **גַּב' הִלְכָה כְּרִנִּי יְהוּדָה.** דִּישׁ זִיקָה וְאֵלִימָא לְמִיכָרָא עֲלִיו: **מִהוּ צִנִּיָּמָהּ.** מִי אַמְרִין כִּיּוֹן דְּלִמְתָּה פִּשְׁעֵי אִיסוּר אַחוּת אֵשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל אִזּוּ לְמַלְא אַע"ג דְּפִשְׁעֵי אִיסוּר אַחוּת אֵשֶׁה קָם עֲלֵיהּ בְּאִיסוּר אֵשֶׁת אֵחַ הוּאֵלִי וְנִאֲסָרָה עֲלִיו שַׁעֲה אַחַת בְּשַׁעֲה שְׁהִיתָה זְקוּקָה לֵיבֶם וְאֵין אִזּוּ קוֹרָא בֵּה יְבָמָה יֵצֵא עֲלֵיהּ הִרִי הִיא כֹּאשֶׁת אֵחַ שִׁישׁ לֵה בָּנִים וְאִסוּרָה עוֹלָמִית עֲלִיו: **מ"ע דְּרַב.** דְּשִׁרִי הִרִי נִאֲסָרָה עֲלִיו שַׁעֲה אַחַת: **שׁוֹפְטָרָה.** בְּשַׁעֲת נִפְלִיתָה: **נִאֲסָרָה.** כְּשִׁקִּידָה: **זֶה אַחוּתָהּ:** וְאִחִי דִּי **מִסֵּה אַחֲיוּ בִּי.** וּנְפִלָה אַחוּתָהּ וְאִסְרָתָה לְרֵאשׁוֹנָה עֲלִיו מִשּׁוּם אַחוּת זְקוּקָה וְאִע"ג דְּעִזָּב בֵּה מֵאֲמֵר דְּתַמְנִן בִּי' אֲרַבְּעָה אַחֲרִין בִּי' אֹמְרִים אִזּוּ לוֹ עַל אִשְׁתּוּ וְאִזּוּ לוֹ עַל אֵשֶׁת אַחֲיוּ: וְאִחִי דִי **מִסֵּה אִשְׁתּוּ שַׁל שְׁנִי אַחֲרִיו.** וְשִׁאֲרָה צִנְלַת מֵאֲמֵר זֶה: **ר' אֶלְעָזָר הַיָּדִי.** בְּפֶרֶק ט"ז **הַמְגֵרֶשׁ** דִּישׁ הָאֵשֶׁה וְהוֹחֲרָה מוֹתֵרָת לֵיבֶם רִצִּי אֶלְעָזָר אֹסֵר הוּאֵלִי וְעַמְדָּה עֲלִיו שַׁעֲה אַחַת בְּאִיסוּר גְּרוּשָׁת אֵחַ: **דְּבִשְׁעָת נִפְלָה לֹא אִיסוּחָא.** דְּמִקְמִי נִפְלָה אִיסְתָּרָה עֲלֵיהּ: **מִסֵּה יִצְמָתָה.** אַמְרָקֶשׁ אַחוּת יִצְמָתָה קָאִי: **חוֹלָלָת.** כְּשִׁמּוּאֵל וְרַב אֲסִי: **עַד כָּאֵן לֹא פְּלִיגִי רַבְנָן** עֲלֵיהּ **דְּרִבִּי אֶלְעָזָר.** בְּפֶרֶק בֵּית שְׁמַאי אֵלָּא גְּבִי מִגְרָשׁ אֵשֶׁה וְהוֹחֲרָה מִשּׁוּם דְּמִנְפִּילָהּ וְאִיךָ לֹא אִיסְתָּרָה עֲלֵיהּ וְאִיסוּר צִנִּיָּה אַחֲיוּ לֹא מֵהֵנִי הִשְׁתָּא

דליכא למימר אין איז קורא דא בשעת נפילה דלאו בשעת נפילה הוא
 אין איז קורא דא בשעת זיקת יצום יצמה יצא עליה א פליגי: **בבב**
ונשואות. בגמרא [מבב:] דעי מאי הפרס איכא צין בתולות לארוכות צ
 לאשון לזרע שיה הוא אלא תלד ספק בן ט' לראשון ספק בן ו' לאחרון
 מן הראשון: **חזא מירושא עינידור**. דלמן פרכ קמא דכתובות (דף י) ו
 לבו גס לב לומר רביל ומזלח עמה שלנ היי בושין זה מזה בצעילה
 קאי והכי (א"ל ר' יהודה) כל הנשים נשואות יתארוס דקאמרה
 צין אלמנה לגרושה והסרת אלמנה ליארס בתוך ימי אצלה ואנא

ירוס. גזר ר' ירמיה אטו נשואין (שם). אחד בתולות כו'. מפרש הסם (לעסן מבב) אסת
 וסת עישאו ליה כשן עשיות, שנחלמנה או נתגרסה מעלה זו צין מן הארוכות צין מן
 הגזן או תלד הימיה צ' חדשים (ענדיין שם). ואחד ארוכות. צין ק' על גז לארוכות א' כ
 שיה נשואה. דכתי ר' אלעזר לא ברמיזא אלא סממיה אלא (שם). הנשואות יתארוס. ימי דהא לא
 גז בתוך ט' ודאי דראשון הוא, דאי מאמחין בן ששה הוא ולא ט'י, והארוכות. שנחלמנה או
 ימי דהא לא מיעברא מנאשן (שם). חזין מן הארוכות שביהודה. שיה צילי ליה יתד חזן
 יתארוס. תמנא קמא פליג דלמי דלמי אפליי ליה קמא

הַיָּהוָה דְּאֵלֶּיָּהּ בַּהֲדָה לְבִי דִינָא. פִּי כְּנוּטֶרֶס כְּשֶׁלֹּהֶם חוֹלָלֶת מוֹלִיכֶה רַחֵל אַחֻתָּה עִמָּה לְבִי וְאִכָּה דְּסִבְרֵי שְׂרַחֵל חֲלָלָה וְלֹהֲכִי אֶסְוֶרָה גַּם כְּרַמָּה אֶפִּילּוּ שְׁמִינָן נְשׂאוֹת לְנִכְרִי דְּלִיכְיָנוּ סְבִיר שְׂרַחֵל וְכַרְמָה נִשְׁמַע אֲחִיו הָיוּ שְׂהִיר חֲזָן לְרַחֵל וְיִמְתָּה גְדוּלָּה פִּירָשׁ דִּהָא מִנָּן כְּמַתְנִיתִין וּבְאַחֻתָּה זִמְנָן שְׂהִיר קִימַתָּה הָא מַתָּה שְׂרִיר וְתָנָן נִמְנִי לְקַמְתָּן (דף מט.) חֲזָן לָהּ וְיִמְתָּה מוֹתֵר בְּאַחֻתָּה וְאֶמְצִיר וְאֶמְצִיר סְבִיר שְׁלֵאֻתָּה חֲזָן עוֹד דִּמְנָן לְאֶחָיִן מוֹתֵרִין אֶע״ג דְּלֹאֲנִי בְּהִידָּה לְבִי דִינָא עוֹד לֵלָא מִיתְּסַר כְּרָה אֵלֶּה דּוּקָא כְּמַלְוָה כְּלִמְמֵרִין כִּפִּי קִמָּה (לְעִיל ת.) וְלִעִיל דְּרִישׁ אֲרֻבְעָה אֲחִין (דף כו. וס.) גְּבִי הַתְּחִיל בְּאַחֻתָּה מִיִּיתָ לָהּ לְמַתְנִי דִּהֲכָא דִּהִיִּינוּ שְׁשִׁינָן נְשׂאוֹת לְאֶחָיִן וּפְסִי יֵשׁ לִישַׁב קִלְתָּ כְּנִשְׂאוֹהֶם לְאֶחָיו וְלֹא לְנִכְרִי (א. ונר״ל) דְּגִרְסִי הָא דְּלֹאֲנִי בְּהִידָּה לְבִי דִינָא פִּי שְׂהוֹלֶכֶת לְחֲזָן וְכִינָן דְּחֲלָלָה דְּמִיָּא לְגִירוּשָׁה טְפִי וְאֶסְוֶרָה גַּם כְּרַמָּה קְרוּבַתָּה כְּנִשְׂאוֹהֶם לְאֶחָיִן דְּדִמְיָא לְכַרְמָה עֵרֻוָה אֵלֶּה כְּשׂוֹחֲלֶת כְּרַמָּה לֹאֶה וְלֹא לֹאֶה לֹא דְּמִיָּא לֹאֶה לְגִירוּשָׁה וְאֶפִּילּוּ רַחֵל שְׂהִיר קְרוּבַת כְּרַמָּה חֲלוּלָה שְׂרִיר וְיֵשׁ סְפִירָה לֵלָא גִרְסִי לֹא בְּהִידָּה וְיֵשׁ בְּהִידָּה אֵלֶּה לֹאֶה דְּלֹאֲנִי לְבִי דִינָא וְהָא לֵלָא אֵלֶּה: **יִוְצִיָּא אֶת אִשְׁתּוֹ בְּגַמ.** כִּפִּי אֲרֻבְעָה אֲחִין (לְעִיל טו.) לֹא צִיעִי לְמִימֵר דְּוָו הָיָא לְמַעֲטוּי הָךְ דִּהֲכָא דְּפִשְׁעֵה כְּדִפְרִישִׁית לְעִיל (ס.) **מַתָּה אִשְׁתּוֹ מוֹתֵר בִּיבְמַתּוֹ.** וְיִמְתָּי דְּקִמְתִּי מַתָּה יִבְמַתּוֹ וְלֹא נִקְטָה מַתָּה אִשְׁתּוֹ דִּהּוֹי כְּרֻתָּה טְפִי אִיִּידִי דְּצִיעִי לְמִימַתִּי מַתָּה הִיכֵס תִּנָּה מִנִּי מַתָּה הִיכֵמָה: **מֵאִי טַעְמָא דְּרַב מִשּׁוֹם דִּהּוֹי יִבְמָה שְׁהוּתָּה.** וְאֶע״פ דְּכִפִּי אֲרֻבְעָה אֲחִין (סס דף כו.) שְׂרִי רַב אֶפִּילּוּ לֹא הוֹתֵרָה לְכַתְּחֵלָה דְּקִאֲמֵר מַתָּה הִרְאֵשׁוּנָה מוֹתֵר בְּשִׁינָה הִיִּינוּ דּוּקָא בְּזִיקָה דְּרַבְּנָן אֵלֶּה הֲכָא אַחֻת אֵשֶׁה דְּלֹאֲרִימָתָא דּוּקָא מִשּׁוֹם דְּהוֹתֵרָה: **לֹא עֲשֵׂה בֵּהּ מוֹפְגַנָּה מֵאֲמֵר.** לֹא אֲלִטְרִיק אֵלֶּה לְאִפְקוּי מִכִּיִּי דְּאֲמֵר (לְעִיל דף טט.) מֵאֲמֵר קוֹנֶה קִינָן גְּמוּר אִי נִמְנִי נִקְטָה עֲשֵׂה בֵּהּ מֵאֲמֵר לְאֶשְׁמוּעִילִין דְּאֶע״ג דְּלִין זִיקָתָה הִשְׁנִיָּה גְּמוּרָה אֶפִּילּוּ הִכִּי אֶסְוֶרָתָה אֶת זו: **וְאִמָּאִי תִּיהִי יִבְמָה שְׁהוּתָּה בּוֹ.** תִּימָה לֵלָא פִּרְקִי מִהָךְ כְּרִימָתָה לְרַב צִירִשׁ פִּרְקִי אֲרֻבְעָה אֲחִין (לְעִיל דף כח.) וְלִישְׁנֵי דְּרִבִּי אֲלַעֲזָר הָיָא כְּדִמְשִׁי הֲכָא: **הָדָר אֲמַר אִימּוֹר דְּאֲמַר רַבִּי אֲלַעֲזָר בּוֹ.** אֲכַמִּי הוּא מִנִּי לְמִימֵר דְּטַעְמָא דְּרִי אֲלַעֲזָר כְּדִמְפִּרָשׁ לְקַמְנָן כְּפִרְקִי כִּיִּיִּי (דף קט. וס.) אֵלֶּה כִּיִּיִּיִּי כְּרִימָתָה לֵלָא פִּלְגִי: **אֶחָד גְּרוּשׁוֹת וְאֶחָד אֲלִמְנוֹת אֶחָד נְשׂאוֹת וְאֶחָד אֲרוּסוֹת וְאֶחָד יִתְאַרְסוּ וְהָאֲרוּסוֹת יִנְשְׂאוּ חוּץ מִן הָאֲרוּסוֹת בַּה״ר יוֹסִי אֹמֵר כָּל הַנָּשִׁים יִתְאַרְסוּ חוּץ מִן הָאֲלִמְנָה מִפְּנֵי**

על צרייתא דמקדש אחות יצמתו דמנפילה ואיך אסתקרא עליה והרי
 'לא חתון. מפרש טעמא בגמרא [ע"ב]: **בטוים ובעוים ארוסות**
 בשואות לבעולות: **הנשואות יתארו.** לטעמא משום להבדיל בין זרע
 וצאצאין ליכא למימר הכי: **והארוסות ינשא.** מיד דהא לא איבערבא
 ביהודה היו מייחדים החתן והכלה קודם כניסתן לחופה כדי שיהא
 זהו הלכך חיישין ללמא בעיל: **כל הנשים יתארו.** רבי יוסי אנשואות
 לא גורין אירוסין אטו נשואין ומיהו דהא פליגא עך שלא חלקת
 צבירא לי אלמנה מן הנשואין לא תארו כל שלשים ימי אצלנה:
 מפני

רצונן אלא דמשום דמנפילא ואילין לא מתקרי עליה אכל היכא דמנפילא ואילין אתקרי אפילו רבנן מ
דקאמר ולא מתיביבמ ו"כ שפיר קאמר הדר אמר דודאי יהי מתקריט ממה שאמר דלמאי אליבא ד
כדפי' וא"כ אשמיק בדין שהי לא ידע מה (היה) לתמן ממה שאמר מחזור להסירה הראשון דה
אמרינן מחזור להסירה הראשון:

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה יוציא וכו'
כדפרישית לעיל. דף כ"ט.
ד"ה אחי לו:

תוספות ישנים

[illegible]

וְכָל הַנָּשִׁים